

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОТРАВМАТОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський);

Освітня програма "Дитяча психологія та психологічна практика"

Спеціальність - 053 Психологія

Галузь знань - Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи психотравматології
Викладач (і)	Сидорик Юрій
Контактний телефон викладача	+380979096644
E-mail викладача	yurii.sydneyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна форма навчання
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 30/60 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Комунікація з викладачем поза межами навчальних занять виключно на консультаціях . Графік консультацій та лінк розміщені в Кроці №1

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Основи психотравматерапії" спрямована на вивчення теоретичних та практичних аспектів роботи з особами, які пережили психотравмуючі події. Курс розглядає основні концепції психотравматології, вивчає вплив стресових ситуацій на психічне здоров'я, а також надає інструменти для діагностики та лікування травматичних станів. Студенти отримують знання про різні підходи до роботи з травмованими особами, включаючи техніки емоційної регуляції, роботу з травматичними спогадами та підтримку відновлення психічного здоров'я. Курс акцентує увагу на важливості емпатії та культурної чутливості в процесі психотравматерапії. Практична частина включає кейс-стаді та взаємодію з клієнтами, що допомагає студентам розвинути необхідні навички для роботи з особами, що пережили травматичні події. Курс призначений для формування високої кваліфікації в галузі психотравматерапії та підготовки студентів до роботи з вразливими групами населення.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу:

Курс «Основи психотравматології» покликаний сформувати у студентів професійні знання і уміння у галузі надання психологічної допомоги, сприяти більш повному і глибокому розумінню основних вимог щодо процесу проведення діагностики та психотерапії посттравматичних стресових розладів, психологічних понять і категорій, їх взаємозв'язку та взаєморозвитку, збагатити науковий світогляд студентів та їх психологічну культуру.

Завдання вивчення дисципліни.

- 1) сформувати в студентів уявлення про сутність та основну проблематику діагностики та психотерапії ПТСР як окремого виду психологічної практики, а також про їх місце і роль в сучасній психологічній практиці;
- 2) навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.;
- 3) ознайомити студентів зі специфікою організації та проведення психотерапії ПТСР у різних видах сетінгу: індивідуальній та груповій формах; дитячої психотерапії;
- 4) сформувати базові навички здійснення кризової інтервенції, інтерв'язі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, зокрема, дитячої, що передбачають застосування основних психологічних теорій розвитку та методів, а також характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні форми та види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ПР10. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до інтервізії та супервізії.

ПР16. Враховувати коморбідні розлади, фармакологічні втручання інших фахівців при діагностиці та застосуванні методів психологічної допомоги.

ПР19. Планувати і реалізовувати різні види психологічної допомоги в залежності від потреб цільової аудиторії з врахуванням соціального та сімейного контексту.

ПР20. Знаходити оптимальні рішення, що відповідають науково-доказовим протоколам та рекомендаціям щодо надання допомоги у сфері психічного здоров'я.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	28
семінарські заняття / практичні / лабораторні	32
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	053 Психологія	3	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичні	сам. роб

Тема 1. Історія розвитку психотравматерапії	2	2	16
Тема 2. Психотравма та діагностичні критерії посттравматичних розладів	4	4	16
Тема 3. Теоретичні моделі ПТСР	4	4	16
Тема 4. Психологічна допомога при гострій травмі та гострому стресовому розладі	2	4	16
Тема 5. Модель травмафокусованої терапії	2	2	16
Тема 6. Психоедукація	2	2	16
Тема 7. Когнітивні коупінг-стратегії та опрацювання	2	2	17
Тема 8. Етапи психотравматерапії. Травмаспецифічна стабілізація.	2	4	17
Тема 9. Конфронтація з травмою	4	4	17
Тема 10. Посттравматичне зростання	2	2	17
Тема 11. Резилієнтність	2	2	16
ЗАГ.:	28	32	180

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	
Семінарські заняття	Оцінювання результатів семінарських занять здійснюється в 100 бальній системі.
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність оцінок за всі тести у d-learn.pnu.edu.ua, проведених згідно розкладу до залікової сесії
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю - залік; форма здачі – підсумкова оцінка за результатами тестів, проведених офлайн - в аудиторії. Підсумкова оцінка є середнім статистичним поточних оцінок за кожен тест чи відповідь на семінарському занятті.</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

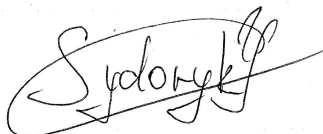
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> • <u>Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</u> • <u>Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</u> • <u>Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</u> • <u>Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</u> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується <u>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.)</u>.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до <u>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</u></p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну

	добросесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» <u>«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали <u>«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</u>
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>«Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) -</u> https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

8. Рекомендована література

1. Джон Н. Бріер, Кетрін Скотт. Основи травмофокусованої психотерапії. – Львів: Свічадо, 2015. – 448 с.
2. Джудіт Коен, Антоні Маннаріно, Естер Деблінджер. Психотерапія з дітьми та підлітками, які пережили травму та втрату. – Львів: Свічадо, 2016. – 264 с.
3. Яцина О. Ф. Основи психотерапії : практикум. Навчально-методичний посібник. Ужгород, 2021. 80 с
4. Гофманн А. EMDR терапія наслідків психотравми : Практичний посібник / Арне Гофманн. — Львів: СВІЧАДО, 2017. — 259 с.

Викладач

доцент
кафедри
соціальної психології
Юрій Сидорик